

щност, забрава отъ свѣта и самотност — особено нощемъ! Само еднообразниятъ, кжъсъ викъ на нѣкаква птичка ни придаваше бодростъ. Тя, като че викаше на еднакви промеждутъци, съ тѣнъкъ нѣженъ гласецъ: „Спи“ — „спи“! Струваше ни се, че тя послушно пази въ нощната тишина печалната тайна на жестоката война.

Ние мѣлчахме и тѣрпеливо очаквахме нѣкакъвъ сигналъ, нѣкакъвъ гласъ. И ето на четвъртия денъ чухме човѣшки гласове. Това бѣха нашитѣ санитари, които прибраха труповетѣ на убититѣ и изнасяха тежко раненитѣ. При настъ дойде една команда съ другари отъ моя полкъ, съ поручикъ Т. Отъ него узнахъ, че турския отредъ е вече разбитъ и че част отъ хората му били избити, а останалитѣ пленини. Насъ раненитѣ отнесоха въ Озургетъ въ лазарета на Червения кръстъ. Азъ отново лежахъ заедно съ моя врагъ — другаръ Бекеръ-бей. Той ми довѣри, че позицията „Цихидзири“ е била защищавана не отъ пѣхота, а отъ конница въ пеши строй, понеже цѣлата турска пѣхота е била съсрѣдоточена при преградията на Карсъ, като ми изброй иметата на частитѣ, тѣхната Нумерация и точна численност. Тѣзи сведения азъ донесохъ секретно въ щаба на отреда, който бѣ отправенъ за Карсъ.

Предложени своевременно, тѣзи сведения се оказаха ценни и азъ получихъ за това особена благодарност непосрѣдно отъ самия главнокомандуващъ Кавказката армия — Негово Императорско Височество Великия Князъ Михаилъ Николаевичъ. Когато бѣхме вече на оздравяне, ние изново се раздѣлихме другарски съ Бекеръ-бей. Следъ това азъ бѣхъ отправенъ въ отреда на Генералъ Тергукачова, разположенъ на позицията „Голѣми и малки ягни“, на пристигнатѣ около Карсъ, а той остана на Озургетъ.

*Трета среща.* Въ 1879 година, когато въ Ставрополь (Кавказъ) пристигна една група отъ ранени турски воиници и офицери, менъ се падна по служба да ги приемамъ. Въ числото на пристигналитѣ се оказа и моя приятель Бекеръ-бей. Срещата ни бѣше трогателна: той се хвѣрли въ обятията ми и каза, че по волята на великия Аллахъ се намира пакъ въ родната страна. Азъ го поканихъ въ моя домъ, като боенъ дру-